

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Пророчества, предзнаменования и наука. Как к этому относится иудаизм?

Должны ли мы учитывать случайные события в нашей жизни? Являются ли научные достижения испытанием веры? И, к слову, можно ли прыгнуть на Луну?

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

ВАИГАШ

Берешит

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה

בעלת מסירות נפש

מת דבורה ע"ה גרינברג

בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке

Дворе Гринберг

Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

*Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 менахем ава 5783*

For sponsorship opportunities, email jewishinsights@shluchim.org

©

Published and Copyright 2023 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5784 - 2023

Founded in 2007 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB" M
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. Деяния пророков

Первоисточник 1 Йехезкель, 37:15-24'

И было слово Г-спода мне сказано: А ты, сын человеческий, возьми себе посох один, и напиши на нем: «Йеуде и сынам Израиля, объединившимся с ним». И возьми посох другой и напиши на нем: «Йосефа, посох Эфраима и всех сынов Израиля, объединившихся с ним». И приблизь их один к другому, (как будто) у тебя посох один, и превратятся в один в руке твоей. И когда скажут тебе сыны народа твоего, говоря: «Не скажешь ли нам, что это у тебя?» Скажи им: так сказал Г-сподь Б-г: вот Я беру посох Йосефа, который в руке Эфраима и колен Израиля, объединившихся с ним; и положу его к посоху Йеуды, и сделаю их посохом единым, и превратятся они в один в руке Моей. И будут посохи, на которых напишешь ты, в руке твоей пред глазами их. И скажешь им: так сказал Г-сподь Б-г: вот Я беру сынов Израиля из среды народов, где ходили они; и соберу их со всех сторон и приведу их в землю их. И сделаю их народом единым в стране той, на горах у Израиля. И царь один будет для всех них царем, и не будут впредь двумя народами. И никогда не разделится впредь на два царства. И не осквернятся впредь идолами своими, и гнусностями своими, и всякими преступлениями своими, и спасу (выведу) их из всех поселений их, где грешили они. И очищу их, и будут Мне народом, а Я буду им Б-гом. И слуга Мой Давид – царь над ними, и пастырь один будет у всех них. И установления Мои будут следовать они, и законы Мои соблюдать и выполнять их.

וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר. וְאַתָּה
בְּנֵי־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתַב
עָלָיו לַיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרו
וְלָקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוּב עָלָיו לְיוֹסֵף
עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרו.
וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ
אֶחָד וְהָיוּ לְאַחַד־יָבֵדָה. וְכֹאשֶׁר
יֹאמְרוּ אֵלַיךָ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־
תִּגִּיד לָנוּ מֵה־אֵלֶּה לְךָ. דַּבֵּר אֲלֵהֶם
כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי לֹקֵחַ
אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם
וְשִׁכְטִי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרו וְנִתְתִּי אוֹתָם
עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וְעַשִׂיתָם לְעֵץ
אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָבֵדָה. וְעַשִׂיתִי אֹתָם
לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל
וּמְלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא
יִהְיֶה עוֹד לְשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יִחָצוּ
עוֹד לְשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד. וְעַבְדִּי
דָּוִד מְלֶךְ עָלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יִהְיֶה
לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטִי יֵלְכוּ וְחֻקֹּתַי
יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם

Ребе

Зачем ждать вопроса?

В афтаре нынешней недельной главы Б-г велит пророку Йехезкелю пророчествовать о воссоединении еврейского народа.

В те времена еврейский народ был разделен на два лагеря, оказавшихся в двух самостоятельных царствах под властью потомков Йеуды и Йосефа. Каждый подчинялся своему правителю, и между двумя лагерями была сильная вражда. Шансов на воссоединение не было.

Б-г велит ему взять два деревянных посоха, написать на них «Йеуда» и «Эфраим», держать их вместе в своей руке «и превратятся они в один в руке Моей». Затем, когда спросят о происхождении, он должен сказать: Б-г повелел мне сделать это, чтобы продемонстрировать, что два царства Йеуды и Йосефа воссоединятся.

Возникает вопрос: почему пророчество было передано столь оригинальным образом? Обычно пророки просто передавали послание народу Израиля. В нашем же случае пророку велено совершить определенное действие с посохами и передать пророчество только тогда, когда люди спросят его о его действиях.

בהפטרת פרשתנו¹ מסופר, שהקב"ה אמר ליחזקאל לנבא, את איחוד העם היהודי,

- הגם שאז הם היו מחולקים לשתי חלוקות: יהודה ויוסף, שהיו שתי ממלכות נפרדות, ולכל אחת היה מלך בפני עצמו, ובאופן שהיו מנגדים זה לזה, כך, שעל פי שכל לא היה מקום שיוכלו להתאחד -

ה' אמר לו לקחת שתי חתיכות עצים, ולכתוב על עץ אחד 'יהודה' ועל העץ השני 'אפרים', ולאחד אותם בידיו - "והיו לאחדים בידך". וכשהיהודים ישאלו "הלוא תגיד לנו מה אלה לך", תאמר להם: הקב"ה ציווה עלי לעשות זאת, בכדי להראות ששתי המלוכות של יהודה ויוסף יתאחדו.

וצריך להבין: למה שונה נבואה זו מכל שאר הנבואות, שבכל הנבואות נצטווה הנביא מיד לומר את הנבואה לבני ישראל, ואילו כאן נאמר לו רק ליקח העץ כו', ורק כאשר בני ישראל ישאלו לפשר הדבר ("וכאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלא תגיד לנו מה אלה לך"), אזי יאמר להם את הנבואה?

(1) יחזקאל לז, טו ואילך.

Соединение с физическим

Примечательно, что повеление взять посохи и произвести с ними определенное действие не является уникальным. Есть множество случаев, когда Б-г повелевает пророку совершить то или иное действие, чтобы «обосновать» «небесное» пророчество физическим путем. Пророчество — это духовная сущность, и вполне возможно, что оно останется в духовном измерении, так и не достигнув физического мира. Связывая пророчество с физическим, пророк гарантирует, что оно действительно повлияет на реальность этого мира (как объясняется в ранних еврейских источниках).

ולהעיר: הציווי "קח לך עץ וגו'" כשלעצמו - מצינו דוגמתו בכמה וכמה נבואות שהקב"ה צוה לנביא לעשות איזו פעולה, כדי שתהיה אחיזה בגשמיות כו', וכידוע שהנבואה מצד עצמה יכולה להשאר ברוחניות בלבד, מבלי שתומשך למטה בגשמיות, וזוהי התועלת שבעשיית פעולה גשמית בקשר לנבואה, שאז יש לנבואה אחיזה בגשמיות, ועל ידי זה מבטיחים שהנבואה תומשך למטה בגשמיות (כמבואר הענין בדברי הראשונים²).

Первоисточник 2 Рамбан, комментарий к Берешит, 12:6

И знай же, что любой приговор Небес, который воплощается в некоем образном действии пророка, наверняка реализуется затем и в действительности. И поэтому пророки совершали подобные действия.

Так, пророк Ирмеяу повелел от имени Б-га своему ученику Баруху:

И сказал Ирмеяу Серайи: когда придешь в Вавилон, то посмотришь, и прочтешь все эти слова, И скажешь: Г-споди, Ты изрек об этом месте, что уничтожишь его так, что никто не будет жить в нем: ни человек, ни скот, и будет оно вечною пустынею. И будет: когда ты закончишь чтение этого свитка, то привяжи к нему камень и забрось его в Евфрат. И скажи: «так погрузится Вавилон и не поднимется из-за бедствия, которое Я наведу на него; и изнемогут они».

וְדַע כִּי כָל גְּזֵרַת עִירֶיךָ, כַּאֲשֶׁר תֵּצֵא מִכֶּחָ גְּזֵרָה אֶל פּוֹעַל דְּמִיּוֹן, תִּהְיֶה הַגְּזֵרָה מִתְקַיֶּמֶת עַל כָּל פְּנִים. וְלָכֵן יַעֲשׂוּ הַנְּבִיאִים מַעֲשֵׂה בְּנְבוּאוֹת

כַּמְאֹמֶר יְרַמְיָהוּ שְׂצִוָה לְבָרוּךְ:

וַיֹּאמֶר יְרַמְיָהוּ אֶל־שֵׁרַיָה: כְּבֹאֲךָ כָּל וְרֵאִיתָ וְקִרְאתָ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וְאָמַרְתָּ: ה'! אַתָּה דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ, לְבַלְתִּי הֵיטִיבוּ יוֹשְׁבֵי לְמַאֲדָם וְעַד־בְּהֵמָה, כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה. וְהָיָה כְּבַלְתָּךְ לְקִרְאָה אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה, תִּקְשֹׁר עָלָיו אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוּ אֵלַי תוֹךְ פְּרֵת. וְאָמַרְתָּ: כִּכָּה תִשְׁקַע כָּכָל וְלֹא־תִקְוֶם, מִפְּנֵי הַרְעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְבִיא עָלֶיךָ

² ראה דרשות הר"ן דרוש ב. רמב"ן לך לך יב. ו. לבוש על הרקאנטי לך לך שם.

То же самое случилось и с Элишей, когда он положил руку на лук Йоаша, царя Израиля:

“И сказал ему Элиша: возьми лук и стрелы. И взял он лук и стрелы. И сказал он царю Израиля: положи руку свою на лук, (чтобы натянуть его). И положил он руку свою. И положил Элиша руки свои на руки царя. И сказал он: отвори окно на восток. И он отворил. И сказал Элиша: стреляй. И он выстрелил, и сказал: это стрела спасения Г-спода, стрела избавления от Арама; а ты поразишь арамейцев в Афеке окончательно. И сказал (Элиша): возьми стрелы. И тот взял. И сказал он царю Израиля: бей в землю. И ударил он три раза, и остановился. И разгневался на него человек Б-жий, и сказал: надобно было бы бить пять или шесть раз, тогда ты окончательно разбил бы арамейцев, а теперь ты побьешь арамейцев (только) три раза.”

Ребе

По этой причине было необходимо, чтобы физическое (взятие посохов) сопровождало духовное (пророчество). Однако непонятно, почему пророку было велено сначала совершить действие, не передавая самого послания, и передать его только тогда, когда народ Израиля спросил об этом?

Почему это всегда о нас?

Эта идея становится более очевидной в свете другого пророчества Йехезкеля, связанного с Постом десятого тевета (выпадающем на эту неделю):

וְכֵן עָנַן אֱלִישָׁע בְּהִנְיחוֹ זְרוּעוֹ עַל
הַקֶּשֶׁת

וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע: קַח קֶשֶׁת וַחֲצִים,
וַיִּקַּח אֹלְיוֹ קֶשֶׁת וַחֲצִים. וַיֹּאמֶר
לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: הֲרַבֵּב יָדְךָ עַל־הַקֶּשֶׁת,
וַיַּרְבֵּב יָדוֹ. וַיִּשָּׂם אֱלִישָׁע יָדָיו עַל־
יָדֵי הַמֶּלֶךְ. וַיֹּאמֶר: פָּתַח הַחֲלוֹן
קְדָמָה, וַיִּפְתַּח. וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע: יָרֵה!
וַיֹּר. וַיֹּאמֶר: חֲצִי־תְשׁוּעָה לְה', וַחֲצִי
תְשׁוּעָה בְּאַרְם. וְהָפִיתָ אֶת־אַרְם
בְּאַפְקֵי עַד־פְּלֵה. וַיֹּאמֶר: קַח הַחֲצִים!
וַיִּקַּח. וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל: הֲדָ־
אַרְצָה! וַיִּךְ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וַיַּעֲמֵד.
וַיִּקְצַף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹקִים, וַיֹּאמֶר:
לְהַכּוֹת חָמֵשׁ אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים, אֲזִי
הָפִיתָ אֶת־אַרְם עַד־פְּלֵה! וְעַתָּה,
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים תַּכֶּה אֶת־אַרְם

אמנם, מצד ענין זה נוגע שתהיה (מלבד הנבואה) גם הפעולה ד"קח לך עץ גו", כדי שתהיה אחיזה בגשמיות כו', אבל עדיין אינו מובן מדוע היה הציווי על הפעולה ד"קח לך עץ גו" בלבד (ללא תוכן הנבואה), ורק כאשר בני ישראל ישאלו "מה אלה לך", אזי יאמר להם את תוכן הנבואה.

ענין זה בולט יותר בנבואה נוספת של יחזקאל הקשורה עם עשרה בטבת (שחל בשבוע זה):

Первоисточник 3 Йехезкель, 24:15-24

И было слово Г-спода мне сказано: Сын человеческий, вот Я забираю у тебя усладу глаз твоих поражением (внезапным), и не оплакивай, и не рыдай, и (да) не прольется слеза твоя. От стенаний удержишься, по умершим траур не совершай, головной убор свой повяжи на себя и обувь свою одень на ноги свои, и не закрывай (лицо) до усов твоих, и хлеба (других) людей не ешь. И Я говорил к народу утром, и умерла жена моя вечером. И сделал я поутру, как было велено мне.

И сказали мне (из) народа: «Ужели не скажешь нам, что это (означает) для нас – то, что ты делаешь?» И сказал я им: слово Г-спода было мне сказано: Скажи дому Израиля: так сказал Г-сподь Б-г: вот Я предаю осквернению святилище Мое, гордость (и) силу вашу, усладу глаз ваших и отраду души вашей; а сыны ваши и дочери ваши, которых оставили вы, от меча падут. И вы будете делать (то же), что делал я: усов ваших не закроете и хлеба (других) людей не будете есть;

И головные уборы ваши (будут) на головах ваших, и обувь ваша – на ногах ваших; не будете оплакивать и не будете рыдать, а изнеможете от грехов ваших и будете стенать друг перед другом. И будет Йехезкель для вас знамением: все, что делал он, будете делать вы; когда придет это, то узнаете, что Я – Г-сподь Б-г.

Ребе

Книга Йехезкеля рассказывает, что пророк и многие евреи, жившие в Вавилонии, не знали, что Иерусалим в осаде. Б-г открыл это Йехезкелю в пророчестве, сказав также, что его жена умрет, но он не должен справлять по ней траур. Когда евреи спросили

וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר. בְּן־אָדָם הַנְּנִי לֶקַח מִמָּדָד אֶת־מַחְמַד עֵינָיִךָ בְּמַגָּפָה, וְלֹא תִסְפַּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלֹא תִבּוֹא דְמַעַתָּה. הֲאֵינְךָ דִּם מֵתִים, אֲכַל לֹא־תַעֲשֶׂה. פָּאֲרָךְ חִבּוּשׁ עָלֶיךָ, וּנְעָלֶיךָ תַשִּׂים בְּרַגְלֶיךָ, וְלֹא תַעֲטֶה עַל־שַׁפָּם, וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכַל. וַאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם בְּבִקְרָה, וְתָמַת אִשְׁתִּי בְעָרֵב, וְאָעֵשׂ בְּבִקְרָה כְּאִשְׁרֵי צוֹתִי.

וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם: הֲלֹא־תִגִּיד לָנוּ מִה־אֵלֶּה לָנוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה. וַאֲמַר אֲלֵיהֶם: דְּבַר־ה' הִנֵּה אֵלַי לֵאמֹר. אָמַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל: כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהִים: הַנְּנִי מִחֲלַל אֶת־מִקְדָּשִׁי, גָּאוֹן עֲזַבְתֶּם מִחְמַד עֵינֵיכֶם וּמִחְמַל נִפְשֵׁיכֶם, וּכְנִיכֶם וּכְנֹנֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם, בְּחָרֵב יָפְלוּ. וְעַשִּׂיתֶם כְּאִשְׁרֵי עֲשִׂיתִי. עַל־שַׁפָּם לֹא תַעֲטוּ, וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכְלוּ

וּפְאָרְכֶם עַל־רַאשֵׁיכֶם, וּנְעָלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם. לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכוּ, וּנְמַקְתֶּם בְּעֹנֹתֵיכֶם, וּנְהַמְתֶּם אִישׁ אֶל־אָחִיו. וְהָיָה יְחֻזְקָאֵל לְכֶם לְמוֹפֵת, כָּל אִשְׁרֵי־עֹשֶׂה תַעֲשׂוּ כְּבוֹאָה. וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהִים

מסופר ביחזקאל³, שהנביא יחזקאל וכל היהודים שגרו אז בבל, לא ידעו שירושלים נתונה במצור, והקב"ה סיפר זאת ליחזקאל בנבואה, ואמר לו "הנני לוקח ממך מחמד עיניך וגו'", וציווה אותו שלא ינהג במנהגי אבילות. כשהיהודים שאלוהו מדוע

его, почему он не соблюдает обычаев траура, тот ответил: из-за осады Иерусалима.

И вопрос, заданный людьми в этой истории («Ужели не скажешь нам, что это (означает) для нас – то, что ты делаешь?»), становится еще более актуальным по следующей причине:

Посохи с именами Йеуды и Эфраима и их объединение – это вопрос, который имел отношение не только к Йехезкелю. Будучи коэном, он не принадлежал ни к колелу Йеуды, ни к колелу Эфраима. Более того, коэны жили в обоих царствах, а значит это вопрос, который имел отношение ко всем сынам Израиля. Отсюда и вопрос: «Ужели не скажешь нам, что это (означает) для нас – то, что ты делаешь?» Иными словами, поняв, что речь идет о них самих, евреи спросили: «Какой здесь конкретный посыл?»

Напротив, когда Йехезкель не соблюдал обычаев траура, это было его личным делом. Когда люди задавали вопрос по поводу его поведения, это было вызвано не беспокойством, что он не выполняет свои религиозные обязанности. Люди говорили: «Ужели не скажешь нам, что это (означает) для нас – то, что ты делаешь?» Они четко осознавали, что это знак. Но удивляет то, откуда они узнали, что действия пророка влияют на них?

אינו נוהג מנהג אבילות, הוא ענה להם שזהו משום שירושלים נתונה במצור ועומדת להיחרב וכו'.

ובענין זה בולטת יותר שאלת בני ישראל "הלא תגיד לנו מה אלה לנו", כִּי:

הפעולה ד"קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה . . ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים גו" – אינה ענין פרטי שנוגע ליחזקאל עצמו, שהרי להיותו כהן, אינו לא משבט יהודה ולא משבט אפרים, ולאידך גיסא, היו כהנים הן בממלכת יהודה והן בממלכת אפרים. ועל כרחך צריך לומר, שזהו ענין כללי שנוגע לכל בני ישראל, ולכן מובנת שאלת בני ישראל: "הלא תגיד לנו מה אלה לך" (מה הרמזים הללו עלינו?), כיון שהבינו שזהו ענין שנוגע אליהם;

מה שאין כן בנוגע למאורע שיחזקאל לא נהג אבילות - הרי זה ענין ששייך להנהגתו הפרטית של יחזקאל, ואף על פי כן, שואלים הם (לא על ההנהגה שלו, מדוע אינו נוהג דיני אבילות, כיון שישנו חיוב "הוכח תוכיח"⁵, אלא) "הלא תגיד לנו מה אלה לנו כי אתה עושה". ולכאורה: כיון שהם אומרים בעצמם שזהו ענין ש"אתה עושה", מהי שאלתם "מה אלה לנו" - מניין להם שצריך להיות בזה איזה רמז גם בנוגע אליהם?

Б. Подлинное послание

Ребе

Ответ мы находим в учении Баал Шем Това: все, что видит или слышит еврей, должно служить уроком в его служении Творцу.

Ряд идей, которые не раскрывались на протяжении тысячелетий, Баал Шем Тов и его последователи раскрыли их в учении хасидизма. После их откровения стало очевидно, что эти идеи были простыми концепциями, ясно выраженными в стихах Торы.

То же самое верно и в нашем случае. Учение Баал Шем Това прослеживается в вышеупомянутых стихах, и, по-видимому, самим источником его высказывания:

Увидев, что Йехезкель берет два посоха, люди поняли, что это имеет значение для их служения Б-гу. Поэтому они спросили его: «Не скажешь ли нам, что это у тебя?» Так же и в пророчестве, связанном с десятым тевета — когда они увидели поведение Йехезкеля, они спросили: «Ужели не скажешь нам, что это (означает) для нас — то, что ты делаешь?» Потому что именно так должен вести себя еврей — наблюдая за происходящим, знать, что это — урок в служении Б-гу.

אך ענין זה קשור עם מאמר הבעל שם טוב¹⁶ שכל דבר שיהודי רואה או שומע הרי זה הוראה בעבודת ה'.

ובהקדמה - שיש ענינים שלא נתגלו במשך אלפי שנים, עד שבא הבעל שם טוב והבאים אחריו וגילו זאת בתורת החסידות, ולאחרי שגילו זאת, אזי רואים שזהו הפירוש בפסוק מפורש, ועד לפירוש הפשוט.

ועל דרך זה בנידון דידן - שזהו הפירוש בפסוקים הנזכרים לעיל (ויש לומר, שענין זה הוא המקור לתורת הבעל שם טוב הנזכר לעיל):

כאשר בני ישראל ראו שיחזקאל לוקח שני עצים וכו', הבינו, שיש בזה הוראה עבורם בעבודת ה', ולכן שאלו "הלא תגיד לנו מה אלה לך"; ועל דרך זה בנבואה הקשורה עם עשרה בטבת, שכאשר ראו את הנהגתו של יחזקאל, שאלו "הלא תגיד לנו מה אלה לנו", שכן, זהו טבעו של יהודי, שכאשר רואה דבר מסויים, יודע שזהו הוראה בעבודתו.

¹⁶ ראה חגיגה טז, א. 17. איוב יא, יב.

¹⁷ איוב יא, יב.

Это указывает и на то, что из увиденного можно почерпнуть важные и основополагающие уроки.

Это актуально и в рамках нашего разговора.

Произошло удивительное событие: удалось проделать феноменальное расстояние, приблизиться к Луне, облететь ее как с темной, так и со светлой стороны, сделать ее снимки, а затем вернуться и приземлиться именно в то время и в том месте, где заранее планировалось.

Согласно вышеизложенному, — что все, что мы видим или слышим, служит уроком в нашем служении Творцу — нет сомнения, что это событие следует трактовать в таком же свете. Но вместо того, чтобы рассматривать его как препятствие на пути служения Б-гу, которое необходимо преодолеть, его следует рассматривать как нечто, способствующее служению Ему.

Бросает ли высадка на Луну вызов иудаизму?

Прежде всего, необходимо обратить внимание на тот факт, что некоторые были сбиты с толку этими событиями.

Некто написал мне, что это событие противоречит тексту Освящения луны: «...не могу прикоснуться к тебе...» Луны еще не достигли — только приблизились к ней — но это обязательно произойдет со временем, будь то завтра, послезавтра или в следующем году. Если да, то нам

וכאן רואים איך שיכולים ללמוד מתורת הבעל שם טוב לא רק ענינים טפלים, אלא גם ענינים עיקריים.

ועניין זה נוגע גם להתוועדות זו:

ישנו מאורע חדש שאירע בשבוע זה, אירוע מפתיע ובלתי רגיל כלל - שהצליחו לטוס למרחק גדול ביותר ולהגיע עד קרוב ללבנה, והקיפו אותה הן מהצד האפל והן מהצד המואר, וצילמו תמונות, ואחר כך הצליחו לחזור לארץ, ולנחות בזמן ובמקום המדוייק כפי שתיכננו מראש.

ועל פי האמור לעיל שכל דבר שרואים או שומעים יש בו הוראה בעבודת ה', הרי מובן שכן הוא גם בנוגע למאורע הנ"ל - שלא זו בלבד שיסתכלו על זה בתור "נסיון", היינו, שזהו דבר שיכול להפריע ולבלבל מעבודתו, ואף על פי כן מתגבר על זה כו', אלא עוד זאת, שיכולים לנצל ענין זה גופא באופן שעל ידו יתוסף בעבודת ה'..

ולכל לראש - יש להתייחס לאלו שמאורע זה גרם אצלם לבלבול כו':

יש מי שפנה אלי במכתב-שאלה, שמאורע זה הוא בסתירה לנוסח שאומרים בקידוש לבנה: "איני יכול לנגוע בך", שכן, אף שלעת-עתה עדיין לא נגעו בלבנה, אלא הגיעו רק בקירוב מקום, הרי במשך הזמן (מחר או

(20) קהלת ז, כ.

(21) יומא פו, א. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ה.

(18) ראה משנה סוף קנים.

(19) פי"ד. פי"ח-ט.

нужно изменить текст молитвы... А если нам нужно изменить этот текст, то это вызывает вопросы ко всему тексту вообще.

מחרתיים או לאחר י"ב חודש) יגיעו גם לזה, ובמילא, צריכים לשנות את הנוסח... ואם כבר צריכים לשנות, אזי מתעוררת שאלה על כל העניין...

Первоисточник 4 Молитвенник, Освящение луны

Благословен Тот, Кто создал тебя. Благословен Тот, Кто придал тебе образ. Благословен Тот, Кто сотворил тебя. Благословен Тот, Кто является твоим Господином. Как я танцую перед тобою, но не могу коснуться тебя, так пусть все мои враги не смогут коснуться меня во имя зла. Пусть падет на них ужас и страх, великой силой руки Твоей пусть они умолкнут, словно камень. Словно камень, пусть они будут неподвижны под великой силой Твоей руки, пусть страх и ужас падут на них.

בְּרוּךְ עֲשֶׂה, בְּרוּךְ יוֹצֵר, בְּרוּךְ בּוֹרֵא, בְּרוּךְ קוֹנֵן. כְּשֵׁם שְׂאֲנִי רוֹקֵד כְּנֹגֵד וְאֵינִי יְכוּל לְנֹגֵעַ בָּהּ, כִּי לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי לְנֹגֵעַ בִּי לְרָעָה. תִּפְּל עָלֵיהֶם אִימָתָה וְנִפְחַד בְּגִדְל זְרוּעֶיךָ יְדָמוּ כְּאֶבֶן. כְּאֶבֶן יְדָמוּ זְרוּעֶיךָ בְּגִדְל וְנִפְחַד אִימָתָה עָלֵיהֶם תִּפְּל

Ребе

При всём уважении, смысл текста Вы не понимаете. Данное благословение не утверждает, что невозможно достичь Луны. В молитве утверждается, что человек не может коснуться Луны, что следует за началом предложения: «Так же, как я танцую перед тобою, но я не могу коснуться тебя». Иными словами, человек не может достичь Луны, прыгнув к ней!

Очевидно, что даже сейчас (подлетев вплотную к Луне) пожилой еврей, совершивший три шага во время молитвы, все равно не сможет до нее дотронуться!

Это вопрос невежества, и это нелогично. Нигде Тора не утверждает, что человек не может достичь Луны или даже более далеких небесных тел.

ובכן: במחילת כבודו הרם, אינו יודע כלל פירוש הדברים: לא נאמר כאן שאין יכולת לאדם לנגוע בלבנה, אלא הפיסקא "איני יכול לנגוע בך" היא בהמשך ל"כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגוע בך", היינו, שבשעה שאני רוקד כנגדך איני יכול לנגוע בך על ידי רקידה זו!

וברור הדבר, שגם עתה (לאחרי שהגיעו בקירוב מקום ללבנה), כאשר יהודי זקן מדלג שלשה דילוגים בעת קידוש לבנה, אינו יכול לנגוע בה!

ואם כן, שאלה הנ"ל היא עם-הארצות, ולא עוד אלא שהיא גם היפך השכל; לא מצינו בשום מקום שאין ביכולת האדם להגיע ללבנה, או אפילו לכוכבים שמרוחקים יותר ממנה.

Развитие науки укрепляет веру

По правде говоря, вместо того, чтобы рассматривать это как вызов для веры, с которым нужно бороться, его можно и нужно использовать и включать в наше служение Творцу.

Это событие расширяет предпосылки задуматься о величии и масштабах творения [а также о Б-жественном провидении для всех творений], тем самым укрепив нашу веру в Б-га..

В общем, чем больше мы осознаём объём и величие творения Б-га, тем больше мы осознаём величие Б-га. Ведь все творения исходят от Самого Творца, поэтому чем больше мы видим творения, тем больше мы ценим Творца.

Если говорить более детально:

1) Что касается человеческого разума:

До недавнего времени было распространено мнение о том, что человек недостаточно развит, чтобы достичь Луны. Было много доказательств обратного. Считалось, что невозможно ехать так быстро, не сломавшись, не загоревшись и т. д.; Выполнив эту миссию, была раскрыта явная сила человеческого интеллекта. И это укрепляет в наших глазах величие Творца — за создание великолепного человеческого разума.

אבל באמת, לא די בכך שמתייחסים לזה בתור נסיון שצריך להתגבר עליו, אלא יכולים וצריכים לנצל ענין זה גופא לעבודת ה':

לאחרי מאורע זה, יכולה להיות ההתבוננות ב"מה רבו מעשיך ה'" ו"מה גדלו מעשיך ה'" [כולל גם הענין דחידוש הבריאה והשגחה פרטית באופן תמידי] באופן נעלה יותר, ובמילא נעשה על ידי זה חיזוק האמונה.

וכללות הענין בזה - שככל שניתוסף ב"מה רבו מעשיך ה'" ו"מה גדלו מעשיך ה'", ניתוסף יותר בהכרת גדולתו של הקב"ה, כי, כל מציאות הנברא ועניניו אינם אלא מהקב"ה, ואם כן, ככל שרואים יותר את גדלותו של הנברא, ניתוסף עוד יותר בהכרת גדולתו של הקב"ה.

ובפרטיות יותר:

(א) בנוגע לשכל האדם:

עד עתה העריכו את שכל האדם במדה פחותה, שחשבו שאין ביכלתו להגיע למעמד ומצב כזה (להתקרב אל הלבנה), ואדרבה: היו ראיות על פי שכל ומדע שזהו דבר בלתי אפשרי, שאי אפשר לנסוע במהירות גדולה כל כך, כיון שכלי הטיס עלול להישבר או להישרף וכו'; ואילו עתה נוכחו לדעת גודל מעלת שכל האדם, שביכלתו לפעול ענין כזה. וכיון שכן, הרי ניתוסף עוד יותר בגדולתו של הקב"ה, שברא אדם בעל שכל גדול כל כך!

2) По существу вопроса:

В стихе говорится: «Поднимите очи свои к небесам и посмотрите, кто их сотворил», «Когда я увижу небеса Твои... луну и звезды, которые Ты поместил...» Теперь, когда мы можем «поднять очи наши к небесам», мы также можем лучше «увидеть, кто все это создал».

Как говорит Маймонид: «Каков путь к любви и страху перед Б-гом? Созерцая Его великие и чудесные дела и творения, следует искать в них бесконечную мудрость...» Хасидское учение объясняет, что чем больше мы воспринимаем величие творения и необъятность существования, мы соприкасаемся с проблеском бесконечности самого Б-га – что не является возможно для человеческого существа по-настоящему понять.

Мы все признаем, что существует большая разница между правителем маленькой провинции и правителем большого царства. Тем более это касается Царя всех царей – это совсем другой масштаб...

ב) בנוגע לענין שבו מתבוננים כדי לראות גדולת ה':

כתיב "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", "כי אראה שמיד גו' ירח וכוכבים אשר כוננתה". וכיון שעתה נעשה הענין ד"שאו מרום עיניכם" באופן נעלה יותר, הרי גם הענין ד"ראו מי ברא אלה" הוא באופן נעלה יותר.

וכמ"ש הרמב"ם: "היאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים והגדולים ויראה מהם חכמתו שאין לה ערך ולא קץ וכו'". וכמבואר בדרושי חסידות (ובפרט בספר החקירה להצ"צ), שככל שמבינים יותר בגודל מעלת הבריאה, כמודגש גם בהריבוי עד לאלפי אלפים וריבוא רבבן וכו', אזי רואים יותר את האין-ערוך והבלי גבול של הקב"ה, שאפשר להשיג זאת רק באופן של ידיעת השלילה כו'.

וכפי שרואים במוחש, שאינו דומה מלך על מדינה קטנה למלך על מדינה גדולה, שמעלתו גדולה הרבה יותר, ועל אחת כמה וכמה בנוגע למלך מלכי המלכים, שהוא מלך על מלכים כו', הרי זה בודאי באופן אחר לגמרי.

משיחת שבת פרשת ויגש, ז' טבת, רשימת

השומעים בלתי מוגה.

תורת מנחם ה'תשכ"ט חלק ב' ע' 311.